

Ås kommunes kontrollutvalg
v/Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (FIKS)
Postboks 195, 1431 Ås

btn@follodr.no, tlf. 64878486

J.nr. 12 /2016 Ski, 25.1.2016

Samfunnssikkerhet og beredskap – prosjektplan

1. Bestilling

Ås kommunes kontrollutvalg vedtok i møte 15.12.2015 formål og problemstillinger for en forvaltningsrevisjon av området samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid i 2016. Follo distriktsrevisjon IKS ble bedt om å følge opp med forslag til prosjektplan for kontrollutvalget.

2. Formål og problemstillinger

Formål

"Undersøke om kommunen har et tilfredsstillende beredskapsarbeid i samsvar med gjeldende lovverk."

Problemstillinger

- "1. Er kommunens organisering av det kommunale beredskapsarbeidet tydelig og hensiktsmessig?
  - Formulering av ansvar, myndighet og roller.
  - Budsjettet for dette arbeidet.
2. Etterlever kommunen kravene til kommunal beredskapsplikt i forskrift om kommunal beredskapsplikt?
  - Risiko- og sårbarhetsanalyse.
  - Overordnet beredskapsplan.
  - Beredskapsplaner i de ulike tjenesteområdene.
  - Samarbeid med andre kommuner og bedrifter etc.
  - Øvelser og opplæring.
  - Evaluering av øvelser og uønskede hendelser.
  - Skriftlig dokumentasjon på etterlevelse av forskriften.
3. Hvordan er beredskap ivaretatt i kommunens plandokumenter?
  - Arealplanleggingen
  - Handlingsprogram og økonomiprogram
  - Andre plandokumenter.

4. Sikrer kommunen god og oppdatert informasjon om krisehåndtering til kommunens innbyggere?

- Formidling om krisehåndtering til innbyggerne?
- Ansvar for formidling."

Utvalget pekte på at en bør se nærmere på beredskapen innen skole og beredskapen bl.a. i forhold til naturulykker og terror.

3. Presiseringer og avgrensninger

Med beredskap forstås planlegging og forberedelse av tiltak for å begrense eller håndtere kriser eller andre hendelser på best mulig måte¹.

Sivilbeskyttelsesloven med tilhørende forskrift setter krav til kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse (Ros-analyse) og til den overordnede beredskapsplanen som skal utarbeides på bakgrunn av Ros-analysen. Hva som er aktuelle risikoområder i Ås kommune skal kommunen analysere seg frem til gjennom Ros-analysen og legge planer for håndteringen hvis risikoen ikke aksepteres eller kan reduseres. Revisjonen vil ikke overprøve kommunens vurdering av hvor det er risiko, med mindre dette fremkommer som særskilte krav i lovverket.

Foreløpig analyse av problemstillingene

Problemstilling 1 vil belyse hvordan roller og ansvar er fordelt, noe som også er et krav til den overordnede beredskapsplanen for kommunens kriseledelse. Foruten kriseledelsen vil vi se på hvordan er ansvar og myndighet for beredskapsarbeid er reflektert i kommunens organisasjon og hvordan området beredskap ledes i kommunen.

Budsjett for beredskapsarbeid vil omtales kort.

Problemstilling 2 vil ha hovedfokus på hvordan kommunen etterlever kravene i lovverket. Den overordnede beredskapsplanen skal som et minimum omhandle:

- Plan for kriseledelsen.
- Varslingsliste.
- Ressursoversikt.
- Evakueringsplaner.
- Plan for befolkningsvarsling.
- Plan for krisekommunikasjon.
- Samarbeid med andre.
- Krav om revidering hvert år og øvelse hvert annet år.
- System for opplæring.
- Evaluering etter øvelser og uønskede hendelser.
- Dokumentasjon på at forskriftens krav er oppfylt.

Krav om beredskapsplaner fremkommer dessuten i sektorlover for bl.a. helse, sosialtjenesten, smittevern, forurensning og drikkevann.

Det er ikke et lovkrav at hver virksomhet skal ha sin egen beredskapsplan. Kommunen skal imidlertid dokumentere at kravene i forskrift om kommunal beredskapsplikt og i sektorlover

---

¹ Direktoratet for sivil beredskap – veiledning til forskrift om kommunal beredskapsplikt.

er oppfylt. Revisjonen mener derfor at en rimelig slutning må være at kommunen skal ha planer som dokumenterer hvordan dens ulike organisasjonsledd skal imøtekomme de krav lovverket setter til beredskap og til risikoområder identifisert gjennom ros-analyser.

Problemstilling 3 peker på arealplanlegging som et av underpunktene. Plan- og bygningsloven pålegger kommunen å gjennomføre Ros-analyse, men ikke å utarbeide beredskapsplaner. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål.

Underpunktene om handlingsprogram og plandokumenter tolkes som dokumentasjon av hvordan området beredskap styres og ledes i kommunen (jf. også problemstilling 1). Lovverket stiller ikke spesifikke krav om hvordan kommunen skal strukturere sine plandokumenter for beredskap.

Problemstilling 4 tar utgangspunkt i forskrift om kommunal beredskapsplikt som bl.a. krever at kommunens overordnede beredskapsplan har evakueringsplaner, plan for befolkningsvarsling og en plan for krisekommunikasjon med befolkningen, media og egne ansatte (jf. også problemstilling 2).

4. Kilder til revisjonskriterier

Sentrale lover og forskrifter:

LOV-2010-06-25-45: Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven).

FOR-2011-08-22-894: Forskrift om kommunal beredskapsplikt.

I tillegg kommer flere sektorlover som stiller krav til beredskap.

Veiledere:

- Veiledning til forskrift om kommunal beredskapsplikt, DSB februar 2012.
- Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, DSB 2014.

Annet:

Føringer fra Ås kommune.

5. Metode og gjennomføring

Metode:

- Intervju av ansvarlige på virksomhets- og ledernivå i kommunen.
- Dokumentgjennomgang.

Tentativ fremdriftsplan:

9.2.2016	Prosjektplan fremlegges kontrollutvalget for godkjenning.
----------	---

1/2. kvartal 2016	<ul style="list-style-type: none"> • Oppstartsbrev sendes rådmannen. • Oppstartsmøte med rådmannens kontaktperson for prosjektet. • Faktainnsamling. • Verifisering (kvalitetssikring). • Revisjonsrapport sendes rådmannen til uttalelse. • Revisjonsrapport med rådmannens uttalelse sendes til FIKS.
3. kvartal	Presentasjon og behandling i Kontrollutvalget i Ås kommune.

Med vennlig hilsen

Follo distriktsrevisjon IKS

Bjørn Tore Nedregård
Forvaltningsrevisor